

Komunikat Powiatowego Lekarza Weterynarii w Staszowie w sprawie wysoce zjadliwej grypie ptaków (HAPAI).

Staszów, dnia 13 września 2022r.

INSPEKCJA WETERYNARYJNA
POWIATOWY LEKARZ WETERYNARII W
STASZOWIE

Wg listy

Nasz znak: CZ.5101.17.31.2022

Dot. sprawy nr:

pismo z dnia:

Powiatowy Lekarz Weterynarii w Staszowie w związku z nadchodzącym jesiennozimowym okresem występowania wysoce zjadliwej grypy ptaków (HPAI) przekazuje, do umieszczenia na tablicach ogłoszeń urzędów i sołectw oraz rozpropagowania wśród mieszkańców w sposób zwyczajowo przyjęty, informacji odnośnie wysoce zjadliwej grypy ptaków (HPAI)

Otrzymują:

- 1) Starostwo Powiatowe w Staszowie
- 2) Agencja restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa w Staszowie
- 3) Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Staszowie
- 4) Urząd Miasta i Gminy w Staszowie
- 5) Urząd Gminy Łubnice
- 6) Urząd Gminy Rytwiany
- 7) Urząd miasta i Gminy Bogoria
- 8) Urząd Miasta i Gminy Połaniec
- 9) Urząd Miasta i Gminy Szydłów
- 10) Urząd Miasta i gminy Osiek
- 11) Urząd Miasta i gminy Oleśnica

Powiatowy Inspektorat Weterynarii w Staszowie
ul. Wojska Polskiego 1, 28-200 Staszów
tel.: (15) 864-25-36, fax: (15) 864-29-17, e-mail: staszow.piw@wetgiw.gov.pl, www.piwstaszow.pl

Grypa ptaków jest wirusową chorobą drobiu o bardzo dużym znaczeniu ekonomicznym. Wywoływane przez nią straty wynikają nie tylko z faktu, że wirus może wywoływać zachorowania i bardzo wysoką śmiertelność u ptactwa domowego. Kraj, w którym pojawi się choćby jedno ognisko grypy, nie może eksportować drobiu i produktów pochodzenia drobiarskiego co najmniej z regionu, w którym choroba się pojawiła, ale niestety również (w zależności od umów bilateralnych - świadectwo zdrowia) z obszaru całego państwa, co generuje bardzo wymierne straty finansowe. Grypa może występować u wszystkich gatunków drobiu i wielu gatunków dzikich ptaków. Niekiedy zakażeniu może ulec też człowiek, ale są to sytuacje bardzo rzadkie i w praktyce ograniczone do Azji i Afryki. Jak dotychczas nie stwierdzono na świecie ani jednego przypadku zakażenia wirusem HPAI/H5 (w tym najczęściej występującego w ostatnich latach H5N8) u człowieka.

Wyróżnia się wiele odmian wirusa grypy, które oznaczane są symbolami, takimi jak np. H5N1, H5N5 czy H5N8. Wirusy grypy charakteryzują się dużym stopniem zmienności genetycznej, a to sprawia, że skuteczność szczepionek jest bardzo ograniczona; nie opracowano również skutecznych leków. Dlatego, jak na razie **jedyną efektywną bronią w walce z grypą ptaków jest:**

- szybkie rozpoznanie choroby w laboratorium;
- skuteczna likwidacja ptaków w ognisku oraz
- wprowadzenie tymczasowych restrykcji na obszarze występowania grypy, aby zapobiec jej dalszemu rozprzestrzenieniu (zgodnie z decyzją powiatowego lekarza weterynarii).

Poza szybkim tempem zmienności genetycznej, wirus posiada szereg innych niekorzystnych cech. Na przykład długo przeżywa w niskich temperaturach: w temperaturze +4°C (temperatura lodówki) ponad 2 miesiące, a w zamrożeniu wiele miesięcy, a nawet lat. Dlatego też mylny, choć bardzo rozpowszechniony, jest pogląd, że „zima wymrozi” wirusy grypy, gdyż to właśnie w tym okresie choroba występuje najczęściej. Wirus jest zdradliwy również z tego względu, że u jednych ptaków (np. kur czy indyków) może powodować bardzo gwałtowny przebieg i wysoką śmiertelność, podczas gdy przedstawiciele innych gatunków (np. kaczek czy gęsi) czasami chorują, a niekiedy pozostają zdrowe lub wykazują objawy mało specyficzne. W tym samym czasie wirus może się u nich niepostrzeżenie namnażać i mogą one stanowić „ciche” źródło zakażenia dla wrażliwych ptaków. Na szczęście wirus grypy posiada też kilka słabych punktów. Po pierwsze – jest bardzo wrażliwy na wysoką temperaturę i pod działaniem 70°C ginie prawie natychmiast. Dlatego też drób i jaja właściwie upieczone, usmażone lub ugotowane są w pełni bezpieczne. Po

Powiatowy Inspektorat Weterynarii w Staszowie
ul. Wojska Polskiego 1, 28-200 Staszów
tel.: (15) 864-25-36, fax: (15) 864-29-17, e-mail: staszow.piw@wetgiw.gov.pl, www.piwstaszow.pl

drugie – powszechnie stosowane środki dezynfekcyjne, mydło i detergenty bardzo skutecznie eliminują zagrożenie. Zachowanie podstawowych zasad higieny, częste mycie rąk ciepłą wodą z mydłem, dezynfekcja pomieszczeń inwentarskich, są prostymi, a jednocześnie bardzo efektywnymi sposobami zapobiegania grypie.

Jakie objawy mogą sugerować, że drób choruje na grypę?

Na początku choroby spada apetyt i pragnienie. Ponieważ wirus atakuje mózg, chore osobniki mogą wykazywać objawy nerwowe: drgawki, porażenia skrzydeł, chwiejny chód, skręt szyi, czy też wygięcie szyi na grzbiet (tzw. „patrzenie w gwiazdy”). Towarzyszyć temu może duszność, sine zabarwienie grzebienia i biegunka. Ptaki są osowiałe, mają nastroszone pióra i gromadzą się wokół źródeł ciepła. U drobiu nieśnego gwałtownie spada liczba składanych jaj. U gęsi składane jaja mogą być pozbawione skorup (tzw. „łanie jaj”). Hodowca powinien jednak pamiętać, że opisane wyżej objawy nie zawsze muszą występować. Czasami występują nagłe przypadki śmiertelne, bez poprzedzających je zauważalnych zmian w zachowaniu. Dotyczy to przede wszystkim kur i indyków. Z kolei u kaczek jedynym zauważalnym objawem mogą być nagłe spadki nieśności i zmniejszone pobieranie paszy i wody. Przenosicielem wirusów grypy są ptaki dzikie, przede wszystkim gatunki związane ze środowiskiem wodnym, czyli kaczki, gęsi i łabędzie. Inne gatunki mogą w ograniczonym stopniu odgrywać rolę w rozprzestrzenianiu wirusa na bliskie odległości. Drób może się zakazić jeśli korzysta z tych samych siedlisk, np. zbiorników wodnych albo pastwisk, gdzie bytowały ptaki dzikie. Nie jest przy tym konieczne, aby użytkowanie tych miejsc odbywało się w tym samym czasie. Wirus może bowiem przeżyć w wodzie i innym wilgotnym środowisku przez wiele dni, a nawet tygodni, szczególnie w niskiej temperaturze (o czym wspomniano wyżej). Tak więc zbiorniki wodne, na których przebywały dzikie ptaki, mogą być w miesiącach jesienno-zimowych długotrwałym źródłem zakażenia dla drobiu. Należy jednak pamiętać, że do zakażenia może dojść nie tylko wtedy, gdy wypuszczany na zewnątrz drób będzie korzystał z tych samych siedlisk co ptaki wolno żyjące, ponieważ wprowadzenie do gospodarstwa słomy albo zielonki zanieczyszczonych odchodami zawierającymi wirus może być przyczyną zachorowania. Dlatego jest niezwykle istotne, aby w okresie wysokiego ryzyka nie tylko utrzymywać ptaki w zamknięciu, ewentualnie na ogrodzonych i ściśle kontrolowanych wybiegach, ale należy też właściwie zabezpieczać słomę pod szczelnym przykryciem lub dezynfekować z zewnątrz baloty środkami dezynfekcyjnymi, które można stosować w obecności ptaków. Bardzo ważne jest, aby myśliwi po polowaniach nie wchodzili przez 3 doby do pomieszczeń, gdzie utrzymywany jest drób, a najlepiej w okresie wysokiego zagrożenia zrezygnowali z polowań. Nie wolno też wprowadzać do gospodarstwa drobiu niewiadomego pochodzenia, a szczególnie ostrożnie podchodzić do pokątnych

Powiatowy Inspektorat Weterynarii w Staszowie
ul. Wojska Polskiego 1, 28-200 Staszów
tel.: (15) 864-25-36, fax: (15) 864-29-17, e-mail: staszow.piw@wetgiw.gov.pl, www.piwstaszow.pl

ofert sprzedaży ptaków po „okazyjnej” cenie od nieznanych osób. Takie działania są nielegalne. Handel drobiem jest dozwolony tylko w okresie, gdy grypa na danym obszarze nie występuje, dodatkowo w ściśle wyznaczonych miejscach i pod nadzorem powiatowego lekarza weterynarii. Jeśli jednak wirus znajdzie się w gospodarstwie, może ulec dalszemu rozwleczeniu przez człowieka na butach, odzieży czy środkach transportu. Właściciel drobiu powinien zawsze pamiętać o tym, że każda choroba charakteryzuje się tzw. „okresem inkubacji”, kiedy wirus już jest w gospodarstwie, ale ptaki, chociaż same wyglądają zdrowo, wydają już wirus do otoczenia. Dlatego do obsługi ptaków należy zawsze wykorzystywać oddzielną odzież wierzchnią i buty, w których nie wolno wychodzić poza teren obiektu, w którym znajdują się ptaki.

POWIATOWY
LEKARZ WETERYNARI
w Staszowie
lek. wet. Katarzyna Kuch

Powiatowy Inspektorat Weterynarii w Staszowie
ul. Wojska Polskiego 1, 28-200 Staszów
tel.: (15) 864-25-36, fax: (15) 864-29-17, e-mail: staszow.piw@wetgiw.gov.pl, www.piwstaszow.pl

---

Źródło: Powiatowy Inspektorat Weterynarii w Staszowie
